

Gerald Essers

**SLIMMER
WERKEN
MET HET
KANTOOR
IN JE TAS**

Complete gids voor
Het Nieuwe Werken

UP-TO-DATE

Slimmer werken met het kantoor in je tas

Voor Fieke, Casper, Reinier & Vincent

*Waar ik ook heenga
mijn reis begint
en eindigt
altijd
thuis*

GERALD ESSERS

SLIMMER WERKEN MET HET KANTOOR IN JE TAS

*Complete gids voor
Het Nieuwe Werken*

IS DIT BOEK IETS VOOR JOU?

Als het een probleem is om privé en werk met elkaar te combineren,

- › dan kan dit boek de aanleiding zijn tot een verfrissende nieuwe werk- en leefstijl met meer vrijheid, productiviteit, creativiteit, voldoening en een betere balans.

Als je werkt in een kantoorgebouw met flexwerkplekken,

- › dan is dit boek heel handig als je je daar nog niet helemaal comfortabel bij voelt of het gevoel hebt dat het misschien beter kan. Dit boek leert je om op een slimme manier je kantoor stap voor stap in je tas te stoppen zodat je prettig kunt werken in een werkomgeving met flexibele werkplekken.

Als je zzp'er bent en behoefte hebt aan meer sociale interactie,

- › dan kan de leefwijze die in dit boek wordt omschreven je helpen om interessante nieuwe mensen te ontmoeten, samen te werken met gelijkgestemden en nieuwe zakelijke kansen aan te boren.

Als je geïnteresseerd bent in technieken om slimmer te werken,

- › dan heb je aan dit boek een actuele gids boordevol tips om tijd te besparen. Het biedt je praktische inzichten en technieken om je productiviteit te verhogen en meer voldoening te krijgen in een wereld die steeds sneller gaat.

Voor je organisatie of eigen bedrijf biedt dit boek technieken en inzichten om een reeks bedrijfsmatige en bedrijfseconomische voordelen te behalen, zoals:

- › toename van de betrokkenheid en motivatie van medewerkers;
- › gemakkelijker aantrekken van jong talent doordat je een moderne en bij hen passende werkwijze biedt;
- › terugbrengen van ziekteverzuim door meer harmonie tussen privé en werk;
- › drastische besparing op huisvestingskosten doordat er minder vierkante meter kantoorruimte nodig zijn;
- › besparing op reiskosten en reistijd door slimmere manieren van communiceren;

- › verbetering van de concurrentiepositie door kostenbesparingen en een sterker imago: milieuvriendelijk, innovatief en toekomstbestendig;
- › optimalisering van de dienstverlening door een betere bereikbaarheid van medewerkers;
- › toename van de winstgevendheid, operationele continuïteit en productiviteit.

OVER DIT BOEK

“Het is eigenlijk te gek voor woorden dat veel bedrijven hun mensen slechts beoordelen op basis van hun aanwezigheid op kantoor. Met dit boek geeft Gerald medewerkers en hun organisaties de praktische tools in handen om dit te doorbreken.”

– ALEX VERMEULE, oprichter Het Nieuwe Werken Blog & online marketeer

“Geen gebouwen, wel werkplekken. Geen medewerkers, wel een team. Geen organisatie, wel organiseren. Hoe meer je buiten bent, hoe meer je van binnen geniet. Laat je inspireren door dit boek.”

– FRANK JANSSEN, oprichter en eigenaar Frankwatching.com

“Slim werken wordt door velen lekker ingewikkeld gemaakt maar dit boek geeft het juiste inzicht. Het kantoor in je tas helpt je om efficiënter te werken dan je ooit had kunnen bedenken.”

– PAUL SMITS, Director Human Resources, Vodafone

“Het nieuwe werken; het lijkt allemaal reuze eenvoudig maar de praktijk is weerbarstig, je omgeving hardleers en oude gewoontes blijken moeilijk af te leren. Dit boek zit vol praktische tips en nieuwe inzichten voor zowel de ervaren mobiele werker als de vastgeroeste bureautijger.”

– BORIS VELDHIJZEN VAN ZANTEN, oprichter TheNextWeb.com

INHOUD

Is dit boek iets voor jou? 4

Over dit boek 5

Inleiding nomad working 10

DEEL 1 Niet harder, maar slimmer werken 13

- 1 Symbool van *het nieuwe werken* 16
- 2 Wat zijn nomad workers? 17
- 3 Van werken naar leven 18
- 4 Kenniswerk nieuwe stijl 18
- 5 Over de aanbevelingen die je tegenkomt in dit boek 19
- 6 Blijf up-to-date via hetkantoorinjetas.nl 21

DEEL 2 Van kantoorwerker naar nomad worker 23

- 7 Denk anders 25
- 8 Reis slim 26
- 9 Benut communicatietechnologie en breedband 28
- 10 Kies de juiste plaats 29
- 11 Werk met flexibele tijden 30
- 12 Volg je bioritme 31
- 13 Altijd alles bij de hand hebben 32

DEEL 3 Maak je kantoor draagbaar 35

- 14 Hoe vind je de beste tas? 37
- 15 Schoudertas, rugzak, tas op wieljes of sleeve? 38
- 16 Wat neem je wel en niet mee? 39
- 17 Alleen je laptop of iPad als kantoor 40
- 18 Probeer eens iets anders 42
- 19 Het kleinste kantoor ter wereld 43
- 20 iPhone of Android? 45
- 21 Je levenslijn: mobiel internet 46
- 22 De losse eindjes 49
- 23 Een goed slot op je mobiele kantoor 51

DEEL 4	Maak van je laptop een oase	55
24	Je digitale bureaublad als rustpunt	57
25	Minder afleiding van je taakbalk	58
26	Snel bestanden en documenten terugvinden	60
27	Wees niet afhankelijk van je laptop	61
28	Bescherm je werk: maak back-ups	63
DEEL 5	Papierloos of (nog) niet?	67
29	Effectief omgaan met papier	70
30	Slim bundelen van nieuw papierwerk	70
31	Je notitieblok slim gebruiken	72
32	De inhoud van je In-map effectief verwerken	73
33	Een slim alternatief voor scannen	75
34	Zo min mogelijk papier in je mobiele kantoor	77
35	Hoe ga je om met leeswerk?	79
DEEL 6	Bereikbaarheid, communicatie en samenwerken	83
36	Prettig samenwerken	86
37	Bereikbaarheid	87
38	Maak slim gebruik van de telefoon en voicemail	89
39	Communiceer geruisloos via e-mail	90
40	Urgent? Stuur me s.v.p. een sms	92
41	Elkaar snel en geruisloos helpen via chat	93
42	Bespaar tijd en geld met videoconferencing	95
43	Gebruik Twitter of Yammer voor informele praatjes	97
44	Gemakkelijk contact onderhouden met LinkedIn	99

DEEL 7	Toolbox voor de kenniswerker	103
45	Het fundament van je digitale mobiele kantoor	106
46	Basisbenodigdheden voor kenniswerk	107
47	Je mobiele postkantoor voor digitale pakketten	108
48	Een vergader-, project- en conferentieruimte in je tas	109
49	Je mobiele denktank voor onderweg	111
50	Overall vandaan kennis en ideeën uitwisselen	112
51	Laat zien wat je bedoelt	113
52	Publiceer, presenteer en zend uit vanuit je tas	114
53	Gemakkelijk up-to-date blijven	117
54	Van ideeën naar actie	118

DEEL 8	Een lichtgewicht timemanagementsysteem	121
55	Urgent of toch niet: 5% versus 95%	123
56	Je Postvak-In helemaal onder controle	124
57	Hoe een tomaat je productiever maakt	128
58	Begrijp waarom je dingen vermijdt of uitstelt	131
59	Beheer je activiteiten met twee hulpmiddelen	132
60	Aan de slag vanuit je eigen verkeerstoren	135
61	Op koers blijven	138
62	Je systeem uitbreiden	140

DEEL 9	Aan de slag met nomad working	145
63	Werken zonder van een plaats afhankelijk te zijn	148
64	Traditionele plaatsen om te werken	149
65	Inspirerende sociale plekken om te werken	151
66	Rustige openbare plekken om te werken	152
67	Omgaan met mentale afleidingen	154
68	Omgaan met externe afleidingen	155
69	Pauzeren, ontspanning en inspiratie	157
70	Slimmer leven in plaats van privé-werkbalans	158

DEEL 10 **Checklists** 161

Checklist voor managers van nomad workers 162

Checklist voor medewerkers in organisaties 165

Checklist voor het overtuigen van je baas 168

Checklist voor thuiswerken 173

Voordelen van nomad working voor directie en HR 177

Meer informatie over online werken voor organisaties 179

Verder lezen op papier 183

Verder lezen online 184

Dankwoord 187

Wat zij ervan vinden 189

Wacht! Er is meer 191

INLEIDING NOMAD WORKING

In de tijd dat mensen nog jagers waren, bestond 'werk' uit rondtrekken op zoek naar voedsel. Mensen leefden een nomadisch bestaan omdat ze voornamelijk van de jacht leefden. Tijdens de eerste landbouwrevolutie (neolithische revolutie), die in verschillende streken op de wereld op andere momenten plaatsvond, verschoof het middel van bestaan langzaam van jacht naar landbouw. Mensen vestigden zich op vaste plaatsen en gingen daar hun voedsel verbouwen. Zo centreerde het leven zich rondom een vaste plaats waar geleefd en gewerkt werd. In de loop der eeuwen veranderden steeds meer van deze kleine nederzettingen in steden die als centrum van handel en nijverheid fungeerden. Met de start van de industriële revolutie in de 18e eeuw in Groot-Brittannië, verplaatste het werk, en daarmee de mensen, zich steeds meer naar de steden waar centrale productielocaties zich bevonden. Het bleek kostenbesparend om producten met behulp van machines op grote schaal op een centrale, goed bereikbare, plaats te produceren. Een snelle groei van steden was het gevolg.

Met de komst van de computers in de jaren zestig van de vorige eeuw werden steeds meer processen geautomatiseerd en ontstond er een nieuw soort werkers: managementgoeroe Peter Drucker gebruikte in 1959 in zijn boek *Landmarks of Tomorrow* voor het eerste de term *kenniswerkers* om medewerkers aan te duiden die zich bezighielden met het verwerken, interpreteren en creëren van informatie. Kenniswerkers worden ook wel *breinwerkers* of *informatiewerkers* genoemd. Door de snelle ontwikkelingen op het gebied van de automatisering ontwikkelden steeds meer beroepen zich door tot kenniswerkberoepen. Typische voorbeelden van deze beroepen zijn: adviseurs, journalisten, onderzoekers, juristen, accountants, marketeers en administratief medewerkers. Samen met de groei van het aantal kenniswerkers, groeide de behoefte aan gebouwen voor het onderbrengen van deze nieuwe groep medewerkers. Werkplaatsen voor kenniswerk, oftewel kantoren, namen in de loop van de twintigste eeuw de horizon van menig grote stad over. Managementprincipes die werden gehanteerd in productieprocessen tijdens de industriële revolutie, werden overgenomen voor het aansturen van kenniswerkers in kantoorgebouwen. *Controle op aanwezigheid* was zo'n managementprincipe om de productiviteit hoog te houden.

Met de komst van breedbandige netwerken voor het transporteren van informatie en communicatie aan het einde van de twintigste eeuw, werd het mogelijk om kenniswerkers hun werk ook buiten de muren van de kantoorgebouwen te laten doen. Met het oog op bedrijfsmatige voordelen, ontstonden in organisaties de eerste experimenten om kenniswerkers thuis te laten werken via een telewerkverbinding met kantoor.

De doorbraak van laptopcomputers in combinatie met draadloze mobiele breedbandnetwerken in het begin van de eenentwintigste eeuw, maakt het voor kenniswerkers mogelijk om hun werk niet alleen op kantoor of thuis, maar overal te kunnen doen. Zoals mobiele telefoons het concept *locatie* hebben vernietigd, zo heeft mobiel breedband voor laptops de dimensie *tijd* weggenomen. Deze belangrijke ontwikkeling op het gebied van communicatietechnologie maakt een geheel nieuwe stijl van werken en leven mogelijk: kenniswerkers die voorheen in kantoorgebouwen werkten, gaan nu met hun laptop, mobiele telefoon en mobiele internetverbinding werken in koffiebars, loungeplekken, coworking locaties, andere openbare gelegenheden, of thuis. Deze kenniswerkers die op uiteenlopende plaatsen mobiel werken, worden ook wel *nomad workers* genoemd. Nomad workers zijn vrij van plaats en tijd, op jacht naar informatie, interessante contacten en nieuwe ideeën. Het jachtwapen van dit 'nieuwe soort nomade' is geen speer of pijl en boog, maar het kantoor in zijn tas. Dit 'wapen' helpt hem om werkgerelateerde activiteiten makkelijker te integreren in de rest van zijn leven, waarmee niet alleen slimmer werken maar ook slimmer leven mogelijk wordt.

The Art of Working

Erik Velthuis *The Art of Working*
De integratie van technologie met werk, scholen, gezinnen
en maatschappelijke structuren

Het nieuwe werken

Werken Nieuwe Stijl

DEEL 1

NIET

HARDER,

MAAR

SLIMMER

WERKEN

Bel iemand op, vraag hoe het gaat, en waarschijnlijk is het eerste wat je te horen krijgt: 'Druk druk druk...' of 'Geen tijd...'. Het lijkt alsof een groot deel van de beroepsbevolking lijdt aan chronisch tijdgebrek en een ik-heb-nog-zoveel-te-doen-syndroom. Het ziet ernaar uit dat niet geld, maar vrije tijd de maatstaf gaat worden voor welvaart. Je kunt veel geld hebben, maar als je geen tijd hebt om ervan te genieten...

Hoe kun je aan meer tijd komen? Het – misschien teleurstellende – antwoord is: dat kun je niet. We beschikken allemaal over dezelfde 24 uur in een dag. De ene persoon komt daar elke dag goed mee uit, terwijl een ander hier structureel te weinig aan heeft. Zo'n structureel probleem van tijdgebrek heeft meestal te maken met hoeveel je wilt in het leven. Mensen die je regelmatig hoort over tijdgebrek, houden er vaak kenmerkend veel verschillende interesses, hobby's en contacten op na. Is dat verkeerd? Nee, dit is zelfs een positief teken waaruit passie voor het leven blijkt. Tsjja, en dan wil je nog wel eens tijd tekort komen of moeite hebben met kiezen. Zelfs voor mensen die al heel efficiënt werken, blijken gangbare technieken op het gebied van timemanagement en persoonlijke effectiviteit niet toereikend te zijn om tijdgebrek op te lossen of beter prioriteiten te stellen. Daarbij zorgen de hedendaagse technologische mogelijkheden voor extra uitdagingen. Nieuwe communicatietechnologie stelt ons in staat om nog meer te doen in kortere tijd, maar het probleem is dat de technologie sneller verandert dan dat mensen veranderen. Nog harder gaan werken dan? Nee, de kunst is juist om slimmer te werken en buiten het beperkende kader van tijd te leren denken.

Het boek dat je nu in je handen hebt, is niet het zoveelste managementboek over persoonlijke effectiviteit of time-management. Dit boek gaat namelijk helemaal niet over jou. Dit boek gaat over een hulpmiddel dat je kunt inzetten om slimmer te werken en leven. Een hulpmiddel waarmee je je los kunt maken van de beperkende kaders van tijd en plaats. Het gaat over jouw tas. Mijn tas? Ja, echt: ik heb het over de tas die je dagelijks gebruikt voor je werk. Dit boek laat zien hoe je die tas kunt inzetten om slimmer te werken en leven, met meer plezier en minder stress.

Misschien heb je nu het gevoel dat dit boek alleen maar bedoeld is voor drukke mensen die van de ene naar de andere vergadering rennen. Dat is niet het geval. Ook als je gewoon op zoek bent naar manieren om je werk en leven plezieriger en meer ontspannen te maken, zul je je ook goed thuis voelen in de levensstijl die dit boek beschrijft.

In dit eerste deel lees je meer over de achtergrond van werken met het kantoor in je tas, en over de uitgangspunten van dit boek.

1 SYMBOOL VAN HET NIEUWE WERKEN

Voordat je alles leest over hoe je je tas kunt gebruiken om slimmer te werken, is het handig dat je meer weet over de achtergrond van dit boek en hoe het in elkaar zit. Dit boek gaat dus over je tas. Wat valt daar nu over te vertellen en hoe kan die tas nu bijdragen aan slimmer werken? Dat zit zo. Ik beschouw 'de tas' (schouderetas, rugzak of koffer) als het symbool van een maatschappelijke ontwikkeling die zich in sneltreinvaart voltrekt: het nieuwe werken (HNW). HNW houdt in dat kenniswerkers zelf bepalen waar, wanneer, hoe en met wie ze hun werk doen. Dit heeft allerhande voordelen, maar stelt ook eisen aan organisaties en hun medewerkers. Het is een actueel thema voor uiteenlopende organisaties en mensen, waarover op internet en in de boekhandel al vele interessante websites en boeken te vinden zijn.

Microsoft introduceerde de term HNW, en ondertussen zijn er al veel variaties op, bijvoorbeeld: werken 2.0, slimmer werken, vernieuwing in werk, werken nieuwe stijl, telewerken of flexibel werken. Je kunt dit boek goed onder deze categorieën scharen. Het is heel praktisch georiënteerd, wat anders is dan bij de meeste boeken en websites over HNW, die juist veel theorie en managementmodellen bevatten. Begrijpelijk ook, omdat het voor iedereen een relatief nieuw begrip is en we allemaal nog zoeken naar de precieze betekenis en inhoud. Maar verwacht in dit boek geen uitgebreide theorieën over management, organisatieverandering, werkvormen en personeelsbeleid, want dit boek gaat over hoe je HNW kunt toepassen in de dagelijkse praktijk. Natuurlijk kom je ook leuke weetjes tegen in de vorm van achtergrondinformatie en beweegredenen. Om echt te kunnen profiteren van al het moois dat HNW te bieden heeft, reik ik je echter vooral veel tips en tools aan. Daar draait het in dit boek om.

In mijn dagelijkse werk met verschillende toonaangevende organisaties zie ik steeds meer kenniswerkers werken op basis van HNW. Daarom is dit boek vooral een praktische gids voor mensen die al zo werken of daar graag mee willen beginnen. Dit boek helpt je om op elk moment van de dag beter in staat te zijn om zelf de regie te bepalen en de omgeving te kiezen die het beste past bij de activiteit die je wilt doen. Hierdoor kun je vooroplopen in een wereld die nog wordt gedo-

mineerd door mensen die zich laten leiden door hectiek. Wanneer je groeit in deze nieuwe leefstijl, zul je ervaren dat je aan het einde van je dag vaker kunt terugkijken met voldoening omdat je écht zaken hebt afgerond en ondertussen ook nog met plezier hebt gewerkt.

Het boek bestaat uit tien delen, de hoofdthema's, die zijn uitgewerkt in korte hoofdstukken. In elk hoofdstuk kom je tips, technieken en hulpmiddelen tegen die je meteen in de praktijk kunt toepassen. Graag ben ik tussen de regels door je gids, om de vele tips en adviezen met je te delen die ik zelf in de afgelopen jaren heb geleerd en in de praktijk heb toegepast.

2 WAT ZIJN NOMAD WORKERS?

Door de snelle ontwikkelingen in communicatietechnologie is werken waar, wanneer en met wie je maar wilt geen enkel probleem meer. Met name in de grote wereldsteden zie je al enkele jaren een opvallende trend: kenniswerkers die voorheen werkten op vaste plaatsen, werken nu gewapend met hun laptop en mobiele internetverbinding thuis, in koffiebars, bibliotheken, parken en andere openbare gelegenheden. Deze kenniswerkers worden in het Amerikaans-Engels ook wel *neo-nomad* ('nieuwe nomade'), *digital nomad* of *bedouin* ('digitale nomade' of 'bedoeïen') of *nomad worker* ('werknomade' of 'kantornomade') genoemd. Die laatste term gebruik ik in dit boek voor deze mobiele kenniswerkers, en hun manier van werken en leven heet hier *nomad working*. *Nomad working* omvat alle vormen van flexibel en mobiel werken: thuis, onderweg of op kantoor, dus overal, op ieder moment en met alle functies die noodzakelijk zijn om met collega's en thuis in contact te blijven.

Een nomad worker is dus een kenniswerker die is uitgerust met een mobiel kantoor in zijn tas. Zijn tas staat symbool voor vrijheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen van de organisatie waarvoor hij werkt. Hiermee kan hij zijn werk-, leef- en thuisplek overal zelf creëren, wanneer hij maar wil. Ook in Nederland tref je steeds vaker nomad workers aan. In de trein, het café, de bibliotheek, op de bank thuis of in een kantoorgebouw dat is ingericht met flexibele werkplekken. Er zijn zelfs al speciale openbare ontmoetingsplekken voor nomad workers, bijvoorbeeld Seats 2 Meet (seats2meet.com) in Hoog Catharijne in Utrecht.

3 VAN WERKEN NAAR LEVEN

Nomad working is een leefstijl die niet om werk alleen draait. De crux zit hem in het woord *nomad*, dat symbool staat voor: vrij, flexibel en overal. Bij de nomadworkingleefstijl gaan privé en werk samen harmonisch op in het grotere geheel dat *leven* heet. Dit wordt mede mogelijk gemaakt doordat nieuwe communicatietechnologie ons in staat stelt om onafhankelijk van tijd en plaats te werken en recreëren. Door de vrijheid die hiermee ontstaat, lossen de grenzen tussen privé en werk op. Deze vrijheid maakt het makkelijker om werk en privé op een ontspannen manier te combineren en op elkaar af te stemmen. Dit staat in contrast met klassieke opvattingen waarin een scheiding wordt gemaakt tussen privé en werk. In het evolutieproces van werk- en leefwijzen zal dit onderscheid in de komende jaren op een natuurlijke wijze verdwijnen. Hierover lees je meer in hoofdstuk 70.

Worden we hier gelukkiger van? Goede vraag. Je geluksgevoel wordt in grote mate bepaald door het zinvol en aangenaam kunnen besteden van je tijd. Om in staat te zijn je tijd zinvol te kunnen besteden, is het van belang om deze goed in te delen en te weten wat voor jou belangrijk is. Hiermee creëer je ruimte voor voldoeninggevende activiteiten. Maar hoe goed je ook je tijd indeelt, de gecreëerde ruimte kan beperkt of verstoord worden door externe omstandigheden. Die zijn nu eenmaal onderdeel van het leven. Niet alles is te voorzien en te plannen. Daarom is het belangrijk dat je in staat bent om slim te anticiperen op omstandigheden die je kunnen versnellen of afremmen. Het gaat erom dat je de dingen kunt doen die voor jou belangrijk zijn, in de omstandigheden die je daarbij het best ondersteunen. Nomad working stelt je in staat om je omgeving zo goed mogelijk af te stemmen op de activiteit die je wilt ondernemen. Door deze afstemming reduceer je weerstand en verlies je zo min mogelijk tijd aan bijvoorbeeld afleiding en onderbrekingen.

4 KENNISWERK NIEUWE STIJL

Het is niet de vraag óf nomad working de nieuwe standaard zal worden voor kenniswerk, maar hoe lang organisaties nog wachten om deze wijze van werken en leven te omarmen. Het nog beperkte toepassen van nomad working in ons land is primair

een managementprobleem. Er is een cultuuromslag nodig binnen organisaties van controleren naar sturen om te kunnen gaan profiteren van deze slimmere manier van werken. Nomad working is een succesvol instrument bij het verminderen van maatschappelijke problemen zoals het fileleed en voor het creëren van een natuurlijker samenspel tussen privé- en werkgerelateerde activiteiten. Zo neemt de noodzaak af om dagelijks te reizen in de spits of om vergaderingen op een specifieke locatie te beleggen. De barrières plaats en tijd, die mensen in het verleden afscheidden van informatie en van elkaar, zullen een kleinere rol spelen door nieuwe toepassingen van de communicatietechnologie. Het slim integreren van deze technologie in het dagelijkse leven zal de komende jaren een belangrijke factor blijken in het verhogen van de productiviteit en het welzijn.

5 OVER DE AANBEVELINGEN DIE JE TEGENKOMT IN DIT BOEK

Praktische hulpmiddelen die je ondersteunen als nomad worker nemen in dit boek een belangrijke plaats in. In dit boek kom je dan ook veel suggesties tegen voor het gebruik van bepaalde diensten of producten om te werken vanuit het kantoor in je tas. Het is niet de bedoeling om je met deze suggesties op kosten te jagen, maar om je te helpen tijd en geld te besparen. Die producten en diensten hebben telkens een duidelijke functie en doel voor nomad workers. Als je vanuit jezelf al geïnteresseerd bent in nieuwe snufjes, slimme internettoepassingen en gadgets, dan zul je je snel thuis voelen bij al het moois dat de revue passeert in de komende hoofdstukken. En als je denkt dat je daar nu niet zoveel mee hebt, zal ik misschien de redenen aanreiken om bepaalde dingen toch eens uit te proberen. Wat daarbij helpt, is dat bijvoorbeeld veel internetdiensten gratis en heel eenvoudig te gebruiken zijn. Bij zaken waarvoor jij (of je baas) de beurs moet trekken, zal ik zo veel mogelijk proberen je alternatieven aan te reiken.

Als ik verwijs naar een internetadres, laat ik [www](#) weg. Gebruik ik alleen de naam van een bepaalde applicatie of een bepaald product zonder link, dan doe ik dit voor de leesbaarheid, bijvoorbeeld als er al verschillende links in de tekst zijn genoemd. Door te googelen kun je de

website bij het product, de dienst of de applicatie dan meestal zonder problemen vinden.

Af en toe lijkt het misschien alsof bepaalde merken dit boek sponsoren, maar dat is niet het geval. De suggesties die ik geef, zijn telkens gebaseerd op mijn eigen praktijkervaring met een applicatie, product of dienst. Daar zijn steeds vele dagen (of zelfs jaren) van vergelijken en testen aan vooraf gegaan. Ik word dus niet betaald om voor bepaalde merken reclame te maken. Profiteer dus van mijn tijdsinvestering, maar vergelijk vooral ook zelf als je niet overtuigd bent. Het gaat er uiteindelijk om dat jij slimmer kunt werken

HET KAN IN JIJ HET KANTOOR

6 BLIJF UP-TO-DATE VIA HETKANTOORINJETAS.NL

Informatie is vaak al snel weer achterhaald. Dat geldt ook voor dit boek. De ontwikkelingen rondom nomad working gaan razendsnel. De kans is groot dat daarmee bijvoorbeeld bepaalde producten of diensten die ik je adviseer in dit boek, alweer geüpdatet of achterhaald zijn door een nieuwe of betere versie. Daarom is er bij dit boek een website die je up-to-date houdt over eventuele wijzigingen of nieuwtjes. Je kunt deze vinden op *hetkantoorinjetas.nl*. Daarop vind je ook korte inspirerende video's en artikelen over de onderwerpen uit dit boek en de nomadworker-leefstijl.

TOOR
ETAS.NL
INJETAS.NL